

Kolozsvár, 2020. április 29. - A romániai Országos Diszkriminációellenes Tanács (CNCD) a Mikó Imre Jogvédő Szolgálat megkeresése alapján vizsgálni kezdte Klaus Iohannis román államfő szerda délben tett kijelentéseit - közölte

Asztalos Csaba CNCD-elnök a Mediafax hírügynökségnek nyilatkozva.

Az államfő azzal kapcsolatban mondott televíziós beszédet, hogy a parlament alsóháza a közelmúltban hallgatólagosan elfogadta Székelyföld területi autonómiájának a törvénytervezetét, amelyet a bukaresti parlament két magyar képviselője, Kulcsár-Terza József és Biró Zsolt nyújtott be tavaly decemberben és a Székely Nemzeti Tanács (SZNT) dolgozott ki. Iohannis kijelentette: a parlamentben a legnagyobb erőt képviselő Szociáldemokrata Párt (PSD) "azért harcol, hogy Erdélyt odaadja a magyaroknak". Magyarul köszöntve a PSD elnökét feltette a kérdést: vajon mit ígért Orbán Viktor cserébe a megegyezésért?

A Mikó Imre Szolgálat abszurditásnak tartotta, hogy a 21. században, egy európai ország elnöke azzal riogatja az embereket, hogy az országban élő egyik nemzeti közösség az ország szuverenitására tör, miközben a valóságban ez a közösség nyelvi, kulturális jogokat és reális decentralizációt kér.

Az autonómiatervezet képviselőházi elfogadása és az államfő televíziós beszéde nyilatkozatháborút váltott ki az önkormányzati és parlamenti választásra is készülő romániai pártok sorában, de a kérdésben a Román Akadémia is megszólalt. A székelyföldi autonómiát valamennyi román megszólaló elutasította, de sokan Klaus Iohannis hangvételét is bírálták.

Traian Basescu volt román elnök, a Népi Mozgalom Párt (PMP) európai parlamenti képviselője a Digi24 hírtelevízióknak adott nyilatkozatában kijelentette: Iohannis nyilatkozata Corneliu Vadim Tudor, a szélsőségesen nacionalista Nagy-Románia Párt néhai vezetője hangvételét idézi, és teljességgel nélkülözi a fair-play szabályait. Basescu ezt azzal magyarázta, hogy nemcsak a PSD, hanem a Iohannis által korábban vezetett Nemzeti Liberális Párt (PNL) is ugyanolyan hibás a tervezet hallgatólagos elfogadásáért.

A liberális Mentsétek meg Romániát Szövetség (USR) elnöke, Dan Barna kijelentette: az autonómiáról nincs mit beszélni, az soha nem lesz törvény által elfogadva Romániában. A politikus ugyanakkor nevet nem említve azt is megjegyezte Facebook-üzenetében, hogy a jelenlegi gazdasági válsághelyzetben "semmit nem segít a nacionalista diskurzus tudatos feléléstése".

Dacian Cioloș EP-képviselő, volt miniszterelnök, a liberális Szabadság Egység és Szolidaritás Pártjának (PLUS) elnöke szerint az autonómiatervezet hallgatólagos elfogadása támadás a románok és a magyarok ellen egyaránt, melyet a politikusok felelőtlensége és inkompetenciája tett lehetővé. Szerinte a hasonlóan érzékeny témákat azért vetik fel, hogy megosszák a társadalmat és lerombolják a reakciókészségét. Cioloș valószínűsítette, hogy a téma indulatokat gerjeszt, és arra ösztönzi a szélsőségeseket, hogy megpróbálják lerombolni mindazt, amit Románia a kisebbségi jogok terén felépített az elmúlt évtizedekben. Hangsúlyozta: a mindkét oldalon álló szélsőségekre gondolt.

Calin Popescu Tariceanu volt miniszterelnök, a Liberálisok és Demokraták Szövetségének (ALDE) elnöke elismerte, hogy hiba történt a képviselőházban, de úgy vélte: ez a hiba könnyen javítható a szenátusban. "Amikor nincs mit adni a népnek, amikor nincsenek ötleteid a gazdaság újraélesztésére, amikor nincsenek források a nyugdíjak és a gyermeknevelési segély emelésére, akkor előveszed az utolsó kártyát: a nacionalizmusét" - minősítette Klaus Iohannis

beszédét. Úgy vélte, a jelenlegi krízishelyzetben felelőtlen politikusok ehhez az utolsó fegyverhez nyúltak, azt remélve, hogy így megmenthetik a székeket. Szerinte Klaus Iohannis ma azzal vádolta meg a PSD-t, hogy titkos megállapodást kötött az ország területe egy részének az átadásáról egy idegen hatalommal. Ehhez hasonlóan súlyos vád 1989 óta nem hangzott el. Felszólította az államfőt, hogy jöjjön a parlament elé, és tárja fel bizonyítékait. Vagy vannak bizonyítékok, és a megvádolt pártot be kell tiltani, vagy nincsenek, és ez esetben a hazug államfőnek kell lemondania - vélte Tariceanu.

Victor Ponta volt miniszterelnök, a Pro Románia párt elnöke kijelentette: pártja soha nem fogja megszavazni "az etnikai alapú területi autonómiát". Úgy vélte: ez hamis téma, és a körülötte kialakult cirkusz, az államfő csatája a PSD-vel, ami nem segíti a valódi kihívások megoldását. Ilyen valódi kihívásnak nevezte a román gazdaság járvány utáni újraindítását.

Állásfoglalást tett közzé szerdán a Román Akadémia is. Ebben kijelentette, hogy "az úgynevezett Székelyföld" területi autonómiájának tervezete durván megsérti Románia alkotmányát. Az akadémia szerint "a modern kori történelmi fejlődés következtében a térségbeli etno-demográfiai valóság nem felel meg azoknak a középkori struktúráknak, amelyek egykor a térséget jellemezték". Az akadémia arra emlékeztetett, hogy Románia a területén élő valamennyi etnikai közösség számára törvényi úton biztosított egy státust, amelyet az Európai Unió is elfogadott.